

Kreosootilla kyllästetyn puun käyttö ja hävittäminen

Kreosootti, eli kreosoottiöljy, on kivihiilitervan tisle, joka on tehokas ja myrkyllinen puunsuojakemikaali. Kreosootilla käsitelty puu on tumman ruskeaa ja sillä on tunnusomainen haju. Kreosootti on ympäristölle ja terveydelle erittäin haitallinen tehoaine, jonka käytöstä pitää pitkällä aikavälillä päästä kokonaan eroon. Käytön rajoittaminen vain aivan välttämättömiin käyttöihin on tarpeen, jotta ihmisten ja ympäristön altistuminen pysyisi mahdollisimman vähäisenä.

Kreosootti on hyväksytty uudelleen biosidiseksi tehoaineeksi vuonna 2022. [Hyväksymisasiasetuksessa](#) säädetään uusista rajoituksista kreosoottivalmisteiden ja kreosootilla kyllästetyn puun käytölle.

EU:n jäsenvaltioissa voi kreosoottivalmisteilla kyllästä 30.4.2023 alkaen ainoastaan ratapölkkyjä sekä sähkö- ja telejohtojen pylväitä ja vain niissä maissa, jotka arvioivat nämä käyttötarpeet välttämättömiksi alueellaan. Suomessa on yhä tarve näille käytöille. Euroopan kemikaaliviraston verkkosivulla julkaistiin 31.1.2023 [lista jäsenvaltioista](#) joissa kreosootilla käsiteltyjä ratapölkkyjä tai sähköpylväitä on mahdollista saattaa markkinoille.

30.4.2023 jälkeen markkinoille saatetun kreosootilla käsitellyn puun merkinnöissä on mainittava:

- Sallittu käytettäväksi ainoastaan ratapölkkyinä.
tai
Sallittu käytettäväksi ainoastaan sähkö- tai telejohtojen pylväinä.
- Käsitelty puu on varastoitava suuren yleisön ulottumattomissa. Käsitelty puu on varastoitava läpäisemättömällä kovalla alustalla tai imeytysmateriaalin päällä, jotta estetään suora valuminen maaperään, sekä suojan alla tai suojapeitteellä peitettynä. Valumat ja saastuneet materiaalit on kerättävä kyseisissä paikoissa ja hävitettävä vaarallisena jätteenä.
- Käsiteltyä puuta voi saattaa markkinoille vain Euroopan kemikaaliviraston listalla mainituissa jäsenvaltioissa.

Kyllästämöt voivat saattaa markkinoille ratapölkkyjä ja sähköpylväitä vain niissä EU-maissa, jotka on mainittu [Euroopan kemikaaliviraston ylläpitämällä listalla](#). EU:n ulkopuolelle vietävää puuta saa kyllästä ilman rajoituksia.

Kreosootilla käsitellyn puutavaran käyttöä on rajoitettu. Huomioi nämä kreosootilla kyllästetystä puutavarasta:

- Tarkoitettu vain ammatti- ja teollisuuskäyttöön.
- Ei saa luovuttaa kuluttajille.
- Saa käyttää vain jatkuvasti maata koskettavissa avojohtorakennelmissa, kuten sähköpylväissä ja ratapölkkyinä.
- Silloissa tai muissa vastaavissa kantavissa ulkorakenteissa ennen 30.4.2023 kyllästetyn puun varastot on mahdollista käyttää loppuun.
- Käytöstä poistettava kreosootti kyllästetty puu on vaarallista jätettä, joten se on toimitettava jäteasemalle erilliskeräilyyn. Sitä ei saa polttaa kotitalouksissa.

Kreosootilla käsitellyn puun käyttöä valvoo yleensä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Kemikaalilainsäädännön noudattamista valvovien viranomaisten vastuualueet näkyvät [Kuka valvoo mitäkin?](#) -sivulla.